

A szolenoid mágneses terét két részre bonthatjuk. Az egyik a szolenoid belsejében a szolenoid tengelyével párhuzamos erővonalakkal leírható tér, amelynek megváltozása nem okoz fluxusváltozást a vezetőkeretben, hiszen a keret helyén levő igen kis mágneses indukció iránya párhuzamos a vezetőkeret síkjával. A szolenoid azonban hosszú egyenes vezetőnek is tekinthető, innen származik a mágneses tér másik része. Ez a tér a vezetőkeret síkjára merőleges, megváltozása tehát fluxusváltozást okoz.

Az I_0 árammal átjárt hosszú egyenes vezetőtől R távolságra a mágneses indukció:

$$(1) \quad B_0 = I_0/2\pi R.$$

Mivel a keret szélessége (1 cm) elhanyagolhatóan kicsi a szolenoidtól mért távolságához képest (70 cm), a kereten belül a mágneses teret homogénnek tekinthetjük. Az átmenő fluxus kezdeti értéke

$$(2) \quad \Phi_0 = \mu_0 B_0 A = \frac{\mu_0 I_0 A}{2\pi R},$$

s ez a fluxus $t = 0,1$ s egyenletesen nullára csökken. A vezetőkeretben indukált feszültség

$$(3) \quad U = \frac{\Delta\Phi}{\Delta t} = \frac{\mu_0 I_0 A}{2\pi R t} = 1,42 \cdot 10^{-6} \text{ V}.$$

Az indukált feszültség értéke a kölcsönös indukciós együtthatóval is kifejezhető:

$$(4) \quad U = M \frac{\Delta I}{\Delta t}$$

($\Delta I = I_0$ a szolenoidban létrejövő áramváltozás, $\Delta t = t$). A kölcsönös indukciós együttható (3) felhasználásával tehát

$$(5) \quad M = U \frac{t}{I_0} = \frac{\mu_0 A}{2\pi R} = 1,42 \cdot 10^{-9} \text{ H}.$$

A megoldás során feltételezzük, hogy a tekercshez vezető huzalok nem a tekercs közelében záródnak (hatásuk ebben az esetben lényeges lenne), hanem igen messze.

Kertay Zoltán (Bp., Petőfi S. Gimn., IV. o. t.)